ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFOP002-1.016 „РАЗВИТИЕ НА ИНОВАЦИОННИ КЛЪСТЕРИ“

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
Дата на разясненията от УО: 12 август 2019 г.			
1.	01.08.2019 г.	Във връзка с обявяване на процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“, моля за разяснение по цитираните по-долу условия за кондидатстване и критерии за ТФО: Относно показателят, заложен в Критериите за техническа и финансова оценка в раздел III. Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове, т. 3.: “Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от иновационния клъстер“ и като „източник на проверка“ е посочено: Договор (вкл. документ за плащане), удостоверяващ съвместно участие на съответните членове на иновационния клъстер в НИРД проекти моля за конкретика, по изброените казуси: 1. Съвместна НИРД, в която участват заедно поне два от членовете на клъстера ли се има предвид? Ако отговора е „да“, то в такъв случай приема ли се, че се отговоря на условието ако има договор за сътрудничество, между тези два члена на клъстера? Ако този договор за сътрудничество е без финансови ангажименти и няма плащания, то предоставянето само на договорът ще покрие ли изискването? 2. Необходимо ли е участието на външно за клъстера лице, което да е възложител и поне две дружества, членове на клъстера, да участват като изпълнители за определени дейност? Като в такъв случай ще се приеме ли, че се отговоря на условието, като се предоставят два отделни договор и отделни разплащания от този възложител, за всеки от изпълнителите, членове на клъстера, за извършената от него част от НИРД? 3. Ще се приеме ли покриване на критерия ако се предоставят два различни договор/вкл. плащания/ за извършване на НИРД от два различни члена на клъстера, към два различни възложители? 4. Ще се приеме ли за покриване на критерия предоставянето на два различни договора/вкл. плащания/, при които възложител е един член на клъстера, а изпълнител е друг член на клъстера?	1. По посочения критерий се преценява наличието на съвместни НИРД проекти, в които участват заедно поне два от членовете на клъстера (юридически лица и/или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон). Условията за кандидатстване и Критериите за техническа и финансова оценка (Раздел III, т. 3) не поставят ограничение, което да не допуска представянето на договор за съвместните НИРД проект, при който две от предприятия от иновационния клъстер са страни по договор за сътрудничество. Източник на информация по критерия „Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от иновационния клъстер“ е договор (вкл. документ за плащане), удостоверяващ съвместно участие на съответните членове на иновационния клъстер в НИРД проекти. Условията за кандидатстване също така изискват представянето на етап кандидатстване на договор (вкл. документ за плащане), поради което непредставянето на документ, от който е видно извършено плащане по сключен договор, не би изпълнило изискванията по критерия. 2. и 3. Условията за кандидатстване не поставят изискване за наличие на външно за клъстера лице, което да е възложител по Договор (вкл. документ за плащане), удостоверяващ съвместно участие на съответните членове на иновационния клъстер в съвместни НИРД проекти. При представянето на няколко отделни договори следва от тях да е видно, че те засягат един и същ съвместен проект и предприятията, членове на клъстера, участват съвместно в него. 4. Моля запознайте се със становището на УО на ОПИК по въпрос №1, т. 1, 2 и 3. 5. Съгласно поле “важно” от Условията за кандидатстване (стр.52) преценката по отношение на критериите в раздели I, II и III, както и по критерии V.2. и V.3. от Критериите за техническа оценка ще бъде извършвана към дата 31.12.2018 г. С оглед изложеното договори за съвместна дейност по НИРД, по които фирми, които не са били членове на клъстера към 31.12.2018г., но към настоящия момент вече са членове на клъстера, няма да изпълняват изискванията по критерия „Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		5. Ще се приеме ли за покриване на критерия предоставянето на договори за съвместна дейност на фирми които не са били членове на клъстера, към периода на изпълнение на договорите, а също така не са били членове и към 31.12.2018г., но към настоящия момент вече са членове на клъстера? В условия за кандидатстване т.14.2. Компонент 2: Развитие на иновационни клъстери (вкл. споделена инфраструктура и ноу-хау) задължителен е посочено: „1) Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) за общи (съвместни) клъстерни дейности – закупуване на уреди за измерване и изпитване, машини, съоръжения и оборудване за изпитателни лаборатории, производствени центрове, тренировъчни центрове, оборудване за зали за обучения и други сходни на посочените допустими за придобиване активи“ Това означава ли, че е допустимо част от разходите за ДМА, да не са обвързани конкретно с разработката на иновацията, а биха могли да са предназначени за създаване на споделена инфраструктура за ползване от членовете на клъстера, като производствени центрове, тренировъчни центрове и др.	иновационния клъстер“. Съгласно т.13.1 от Условията за кандидатстване допустими по настоящата процедура са проекти, включващи: Компонент 2: Развитие на иновационни клъстери (вкл. споделена инфраструктура и ноу-хау) (задължителен), който от своя страна включва: придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) за общи (съвместни) клъстерни иновационни дейности. С оглед изложеното съответните допустими разходи за дълготрайни материални активи (ДМА) за общи (съвместни) клъстерни дейности по Компонент 2 „развитие на иновационни клъстери“, според проектното предложение могат да не са насочени към разработване на иновация, но следва да са насочени към иновационната дейност на клъстера. Допълнително обръщаме внимание, че достъпът до помещенията, съоръженията и дейностите на клъстера, подкрепени при условията на чл. 27 от Регламент (ЕС) № 651/2014 по Компонент 2, следва на етап изпълнение да е отворен за ползватели и да се предоставя на прозрачна и недискриминационна основа на всички ползватели, включително и на членовете на клъстера. Изискването не се прилага единствено спрямо предприятията, които са финансирали поне 10% от инвестиционните разходи на иновационния клъстер, които могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия.
2.	5.08.2016 г.	Здравейте, Във връзка с т. 11. Допустими кандидати, 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите от Насоките за кандидатстване по Процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“ имаме следния въпрос: От Насоките за кандидатстване: „Допустими кандидати са (в контекста на всички други изисквания): - клъстери, регистрирани като сдружения по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (в частна или в обществена полза) или еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство; ВАЖНО: За да бъдат допустими за финансиране по настоящата	За да бъдат допустими за финансиране по настоящата процедура, сдруженията по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел следва да осъществяват стопанска дейност. Както е посочено в Условията за кандидатстване посоченият критерий за допустимост е изпълнен, когато е наличен запис в Счетоводния баланс (СБ) на кандидата за 2018 г. поле: код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) или в Отчета за приходите и разходите от стопанска дейност (ОПР) на кандидата за 2018 г. поле: код на реда 15 000, „Общо за група I“, раздел А. Приходи. В тази връзка кандидат, по отношение на който посочените две полета от СБ или ОПР са с нулеви стойности, е недопустим, независимо че в Устава на сдружението е записана възможността за извършване на стопанска дейност.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		процедура, сдруженията по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел следва да осъществяват стопанска дейност.“ В бележка под линия е обяснено, че „Преценката относно обстоятелството се извършва по следния начин: сдружение по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел осъществява стопанска дейност, когато в Счетоводния баланс на кандидата за 2018 г. е попълнено следното поле: код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) или в Отчета за приходите и разходите от стопанска дейност на кандидата за 2018 г. е попълнено поле: код на реда 15 000, „Общо за група I“, раздел А. Приходи.“ Въпрос: Допустим кандидат по процедурата ли е клъстер, регистриран като сдружение по смисъла на ЗЮЛНЦ, който не е осъществявал дейност през 2018 год., декларирал е нулеви отчети и съответно в код на ред 15000 от ОПР, раздел А. Приходи има нулеви стойности? Ще се приеме ли като доказателство, че клъстерът извършва стопанска дейност, ако в Устава на сдружението е записана възможността за извършване на такава?	
Дата на разясненията от УО: 16 август 2019 г.			
3.	6.08.2019	Здравейте, Имам няколко въпроса във връзка с процедура № BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“: 1. В случай, че в състава на Клъстера има член, на който е наложена финансова корекция във връзка с изпълнение на проект, финансиран със средства на ЕС и има издадено Решение за налагане на финансовата корекция, което се обжалва пред Административен съд, дали попада в определението дадено в насоките за кандидатстване, а именно: „…не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че попадат в забранителните режими на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 и по-конкретно, ако: Б) Са предприятия, които:	1. и 2. Визираният в запитването критерий за допустимост е насочен към предприятия, при които не е изпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар. Съгласно Условията за кандидатстване (стр.75), проверка на декларираното от одобрените кандидати обстоятелство на ниво група, касаещо неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисията, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар, се извършва в Публичния регистър на ЕК - http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3): проверка по вид решение – отрицателно решение с възстановяване. Решение за налагане на финансовата корекция, което се обжалва пред Административен съд е различно от решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		• са обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар.“ 2. В случай, че отговорът на предходния въпрос е, че кандидатът Клъстер е недопустим, тогава допустимо ли е след одобрение на проектното предложение, преди сключване на административния договор да бъде „изпълнено разпореждането за възстановяване вследствие на предходно решение на Европейската комисия, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар“ и в случай, че няма други основания за несключване на договор за БФП, да се сключи ДБФП? 3. В критериите за оценка, раздел III. Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове, 5. Опит на предприятия, членове на иновационния клъстер в реализацията на иновативни продукти (стока или услуга) и иновативни процеси е посочено в колона Източник на проверка, че ще се извършва от Справка за иновационна дейност на предприятията членове на иновационния клъстер през периода 2016-2018, раздел Б1, т.1 и т.2; раздел В1, т.1. Раздел В1, т.1 във формата за 2016-2018 г. не съответства на същата в старата форма 2014-2016 г. Дали не е допусната грешка и кой раздел ще бъде използван като Източник на информация по отношение на Процесовите Иновации? 4. Допустимо ли би било залагане закупуване на ДМА – климатик/ци, което е част от изграждането на лаборатория/производствен център и необходимо във връзка с функционирането/охлаждането на закупеното специализирано оборудване? 5. В Критериите и методология за оценка, раздел I. Основни характеристики на клъстера т.5. Структура, координация, управление, визия и потенциал за развитие на клъстера, единият от критериите е: Клъстерът е реализирал продукцията/предлагал услуги както на вътрешен пазар, така и на международен пазар, ще бъде ли признато в случай, че	Извън посоченото, съгласно критериите за допустимост на кандидатите, не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездна финансова помощ кандидати, за които е установено с влязъл в сила административен акт наличието на недължимо платени и/или надплатени суми, както и неправомерно получени и/или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от предприсъединителните финансови инструменти, оперативните програми, Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, европейските земеделски фондове и Европейския фонд за рибарството, Инструмента Шенген и Преходния финансов инструмент, включително от свързаното с тях национално съфинансиране. Проверката по отношение на този критерий за допустимост се извършва в рамките на „Критерии за оценка на допустимостта на кандидата“, част от Приложение И „Критерии и методология за оценка на проектни предложения“ на базата на декларация, че кандидатът е запознат с условията за кандидатстване и условията за изпълнение (Приложение Б). В този смисъл, за да бъде допустим кандидат, при попълване на посочената декларация следва да не са налице посочените обстоятелства. 3. Преценката по отношение на критерия „Опит на предприятия, членове на иновационния клъстер в реализацията на иновативни продукти (стока или услуга) и иновативни процеси“ ще се извършва на базата на релевантната информация, попълнена в Справката за иновационна дейност на предприятията членове на иновационния клъстер за периода 2016-2018. По отношение на процесовите иновации, изпълнението на критерия ще се преценява спрямо информацията попълнена в раздел Б на Справката за иновационна дейност на предприятията членове на иновационния клъстер за периода 2016-2018, което е полето Б6, т.1. относно методи за производство на стоки и предоставяне на услуги. 4. Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване по настоящата процедура, допустими за финансиране са разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) за общи (съвместни) клъстерни дейности – закупуване на уреди за измерване и изпитване, машини, съоръжения и оборудване за изпитателни лаборатории, производствени центрове, тренировъчни центрове, оборудване за зали за обучения и други сходни на посочените допустими за придобиване активи. От друга страна, разходи за закупуване на дълготрайни материални активи и

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		Клъстерът е извършвал такива услуга: 5.1. под формата на предоставяне на консултации на своите членове, за които не е получил заплащане и/или 5.2. за външни клиенти, но заплащането е извършено 2019 г. 6. В Критериите и методология за оценка, раздел III. Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове: 6.1. т. 2. Права по индустриална собственост, по отношение на които иновационният клъстер и/или членовете му като юридически лица или чрез управителя им са първоначален заявител/изобретател ще се зачитат ли регистрирани полезни модели и/или валидни патенти, на членове, приети 2019 г.? 6.2. т.3. Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от иновационния клъстер, ще се зачитат ли Договори (вкл. документи за плащане), удостоверяващи съвместно участие на съответните членове на иновационния клъстер в НИРД проекти преди създаването на Клъстера и/или от 2019 г.? Благодаря предварително! Поздрави,	дълготрайни нематериални активи, които не са пряко свързани с постигане на целите на проекта и не са предназначени за общи (съвместни) клъстерни дейности, каквито са климатиците, са недопустими. Следва да имате предвид, че окончателно становище относно допустимостта на конкретен разход, включен в рамките на подаденото проектно предложение, ще бъде взето от Оценителната комисия в Управляващия орган, която ще разполага с цялата информация относно това проектно предложение. 5.1. Следва да имате предвид, че информацията, която се представя относно структура, координация, управление, визия и потенциал за развитие на клъстера е изцяло по преценка на кандидата, в зависимост от спецификата и целите на проектното предложение. Допълнително, разясненията по настоящата процедура не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение. Решение относно изпълнението на критерий „Структура, координация, управление, визия и потенциал за развитие на клъстера“, ще бъде взето от Оценителната комисия в Управляващия орган, която ще разполага с цялата информация относно това проектно предложение. 5.2. При попълване на информация в т.11.5 от Формуляра за кандидатстване, следва да имате предвид, че преценката по отношение на критериите в раздели I, II и III (които включват „Структура, координация, управление, визия и потенциал за развитие на клъстера“) ще бъде извършвана към дата 31.12.2018 г. 6.1. Моля вижте разяснение на УО на ОПИК по предходния от вашите въпроси (т.5.2.). Допълнително, доколкото преценката за изпълнението на критерий 2 от раздел III на техническа и финансова оценка се извършва към дата 31.12.2018 г., тя се отнася към предприятията, членове на клъстера именно към тази дата. Т.е. с представянето на полезни модели и/или патенти на предприятия, членове на клъстера приети през 2019 г., няма да се изпълнят изискванията на критерия. 6.2. Моля вижте разяснение на УО на ОПИК по двата предходни въпроси (5.2, 6.1). Допълнително, за изпълнение на критерий 3 от Раздел III на Техническа и финансова оценка е необходимо наличие на съвместни НИРД проекти с участието на поне две от предприятията, членове на иновационния клъстер към 31.12.2018 г., удостоверено с договор (вкл. документ за плащане) издаден на или

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			преди тази дата. Т.е. при представянето на документи, удостоверяващи участие на съответните членове на иновационния клъстер в съвместни НИРД проекти, издадени след 31.12.2018 г. или доказващи участие на членове, които не са включени в състава на клъстера към 31.12.2018 г. няма да бъдат изпълнени изискванията по критерия.
4.	9.08.2019	Уважаеми дами и господа, по отношение на процедурата „Развитие на иновационни клъстери“ имам следните въпроси: 1. При определяне категорията на предприятието (декларацията по чл.3 и чл. 4 от ЗМСП) вземат ли се предвид данните на членовете на клъстера (активи, приходи и хора)? 2. При определянето на размера на получената минимална помощ, включва ли се и тази, получена от членовете на клъстера? С уважение	1. Допустими по настоящата процедура за подбор на проекти са кандидати - клъстери, независимо от тяхната категория микро, малко, средно или голямо предприятие съгласно Закона за малките и средни предприятия (ЗМСП) и Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014. При определяне на категорията на дадено предприятие следва да се вземе предвид и дали предприятието е независимо, дали е предприятие партньор или е свързано предприятие по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. В тази връзка при определяне категорията на предприятието кандидат следва да се вземат предвид данните (активи, оборот, персонал) на други предприятия (вкл. предприятия членовете на клъстера) доколкото и само когато те са предприятия партньори или са свързани предприятия с кандидата по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. 2. Максималният размер на помощта по режим de minimis за която се кандидатства, заедно с другите получени минимални помощи от кандидата, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро и съответно левовата равностойност на 100 000 евро, в случай на едно и също предприятие, което осъществява автомобилни товарни превози за чужда сметка за период от три бюджетни години (две предходни плюс текущата година). Размерът на получените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от: • предприятието-кандидат; • предприятията, с които предприятието кандидат образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013 и Приложение Н към настоящите Условия; • всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			кандидат съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013; • предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, които са се възползвали от помощ de minimis, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013. В определението за „едно и също предприятие“ съгласно на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013 попадат всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения: а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие; б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие; в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт; г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие. С оглед изложеното, когато клъстера поддържа едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) — г) по -горе, с едно или няколко други предприятия (вкл. членове на клъстера), същите се разглеждат като едно и също предприятие и съответно данните на тези други предприятия следва да се прибавят към получените помощи от предприятието кандидат – клъстера.
Дата на разясненията от УО: 29 август 2019 г.			
5.	19.8.2019 г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за отговор на следния въпрос по процедурата: Клъстер - сдружение по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел има подаван Отчет за приходите и разходите от стопанска дейност за 2017 г.	Съгласно т. 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условията за кандидатстване, за да бъдат допустими за финансиране по настоящата процедура, сдруженията по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) следва да осъществяват стопанска дейност. Преценката относно обстоятелството се извършва по следния начин: сдружение по смисъла на ЗЮЛНЦ осъществява стопанска дейност, когато в Счетоводния баланс на кандидата за 2018 г. е попълнено следното поле: код на реда 05600,

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		За 2018 г. Сдружението има подаден само Отчет за приходите и разходите от нестопанска дейност, но не и Отчет за приходите и разходите от стопанска дейност. Същевременно, в Счетоводния баланс на Сдружението за 2018 г., по код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) е отразена загуба. Моля да поясните, дали Сдружението е допустим кандидат по процедурата с оглед на изискването Сдруженията по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел да осъществяват стопанска дейност. Предварително благодаря!	раздел VI. Текуща печалба (загуба) **или** в Отчета за приходите и разходите от стопанска дейност на кандидата за 2018 г. е попълнено поле: код на реда 15 000, „Общо за група I“, раздел А. Приходи. Доколкото видно от запитването Ви, поле по код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) е попълнено, кандидатът е допустим по настоящата процедура спрямо този критерий за допустимост.
6.	21.8.2019 г.	Здравейте, Във връзка с Процедура на подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“ отправям следното искане за разяснение: Съгласно условията за кандидатстване, за да бъдат допустими за финансиране по процедурата, сдруженията по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел следва да осъществяват стопанска дейност. Посочено е, че преценката относно обстоятелството се извършва по следния начин: сдружение по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел осъществява стопанска дейност, когато в Счетоводния баланс на кандидата за 2018 г. е попълнено следното поле: код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) или в Отчета за приходите и разходите от стопанска дейност на кандидата за 2018 г. е попълнено поле: код на реда 15 000, „Общо за група I“, раздел А. Приходи. Във връзка с гореизложеното, правилно ли е разбирането ни, че ще се приеме, че едно сдружение по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел осъществява стопанска дейност ако в Счетоводния баланс за 2018 г. в поле: код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) е	Моля, вижте разяснението на УО на ОПИК по въпрос № 5. Разбирането Ви, че сдружение по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел осъществява стопанска дейност, когато в Счетоводния баланс за 2018 г. е попълнено поле код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) със стойност различна от 0, е правилно.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		попълнена стойност различна от 0.	
Дата на разясненията от УО: 10 август 2019 г.			
7.	31.8.2019 г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за отговор на следните въпроси по Процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“: 1. Във връзка с II. Критериите за техническа и финансова оценка, Критерий за оценка 3. Управленски капацитет на иновационния клъстер от Критериите и Методологията за оценка на проектни предложения по процедурата: 1.1. достатъчно ли е към проектното предложение да бъде представен само договор за управление и контрол на ръководителя на Клъстера (за възлагане управлението на Клъстера-кандидат по процедурата) за признаване на съответните години управленски опит на ръководителя? 1.2. в случай, че ръководителят на клъстера е ръководил и Дружества по Закона за задълженията и договорите (ДЗЗД), представляващи обединения от юридически лица, то това ще се счете ли за управленски опит на ръководителя на иновационния клъстер? 1.3.Моля да поясните, дали представянето на договора за създаване/учредяване на ДЗЗД, съдържащ информация за управление на дружеството и срок на ДЗЗД, е достатъчен за удостоверяване на управленски опит на ръководителя на иновационния клъстер? В случай, че договорът за ДЗЗД не е достатъчно доказателство - моля да уточните в конкретната хипотеза какъв документ следва да приложи кандидата към проектното предложение, за да се признае управленския опит на ръководителя на иновационния клъстер? 2. Във връзка с III. Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове, т. 1 Стратегически документи на иновационния клъстер, моля да уточните:	1.1. Източник на информация по критерия „Управленски капацитет на иновационния клъстер“ са трудова книжка, осигурителна книжка, справка, издадена от НАП, трудов договор и договор за управление. Условията за кандидатстване също така изискват представянето на етап кандидатстване на тези документи, като за изпълнението на критерия е необходимо ръководителят на иновационния клъстер да разполага с управленски опит на клъстер/и и/или други обединения от юридически лица за отминал период, а не за бъдещо управление на клъстера канидат. Те. при представяне на договор за възлагане управлението на Клъстера кандидат ще се признае единствено опита на управителя на клъстера до момента. 1.2. Условията за кандидатстване не поставят ограничение относно правната форма на обединенията от юридически лица, по отношение на които ръководетелят на клъстера следва да разполага с управленски опит. Т.е. в случай, че ръководителят на клъстера е ръководил дружества по Закона за задълженията и договорите (ДЗЗД), надлежно регистрирани в Регистър БУЛСТАТ представляващи обединения от юридически лица, то това ще се счете за управленски опит на ръководителя на иновационния клъстер 1.3. Представянето на договора за създаване/учредяване на ДЗЗД, съдържащ информация за управление на дружеството и срок на ДЗЗД, от който е видно че ръководителят на клъстера е управител и е ръководил ДЗЗД за определено време, е достатъчен за удостоверяване на управленски опит на ръководителя на иновационния клъстер, в случай че съответното ДЗЗД е надлежно регистрирано в Регистър БУЛСТАТ. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието с даден критерий за оценка и присъждането на определен брой точки ще бъде взето от Оценителната комисия в Управляващия орган, която ще разполага с цялата специфична информация относно проектното предложение. 2.1. Източник на информация по критерия „Стратегически документ на иновационния клъстер“ е иновационна стратегия на иновационния клъстер, като Критерии и методология за оценка на проектни предложения (Приложение И) и Условията за кандидатстване по процедурата не съдържат конкретни изисквания

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		2.1. каква структура следва да има и каква информация следва да се съдържа в Иновационната стратегия на иновационния клъстер, за да бъде оценено наличието на такава? 2.2.Моля да уточните, дали кандидатът следва да представи разработената иновационна стратегия в цялост към проектното предложение или е допустимо да приложи извадка . 2.3.В случай, че е допустимо прилагането на ивадка от иновационната стратегия - моля да уточните какво следва да съдържа тя. 3. Във връзка с III. Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове, т. 3 Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от иновационния клъстер, моля да уточните, дали критерият ще се зачете за изпълнен в случай, че 3 предприятия-членове на иновационния клъстер, са реализирали съвместно проект за НИРД, който е финансиран със собствени средства на предприятията, като вземете предвид, че за НИРД-проект е налице сключен договор между 3те предприятия. Същевременно, моля да поясните какво се визира под документи за плащане във връзка с удостоверяване изпълнението на съвместен НИРД проект? Достатъчно ли е представяне на разходо-оправдателни документи във връзка със закупуване на ДМА/Материали/ разходи за заплати и др., които са били необходими за целите на реализацията на НИРД проекта? 4. Моля да уточните какво се визира под “собствен бранд” на иновационния клъстер? 4.1. Моля да уточните фактури с какво основание и снимков материал с какво съдържание следва да бъде представен към проектното предложение в удостоверение наличието на “собствен бранд” на иновационния клъстер при положение, че клъстерът няма регистрация на търговска марка и съответно - не разполага със Свидетелство за регистрация на търговска марка.	относно този документ. 2.2. и 2.3. Иновационна стратегия следва да е представена в цялост. 3. По отношение на критерий 3 от Раздел III на Техническа и финансова оценка е необходимо наличие на съвместни НИРД проекти с участието на поне две от предприятията, членове на иновационния клъстер към 31.12.2018 г., удостоверено с договор (вкл. документ за плащане) издаден на или преди тази дата. По процедурата не са налични ограничения относно страните по договора, от който е видно участието на поне две от предприятията членове на иновационния клъстер в съвместни НИРД проекти, поради което е допустимо прилагането на договор между предприятията членове на клъстера. Представената в запитването информация не е достатъчна, за да се предостави категоричен отговор, но следва да имате предвид, че от документа за плащане, следва категорично да се удостоверява, че е извършено плащане във връзка със сключения договор за съвместно участие на съответните членове на иновационния клъстер в общи НИРД проекти, а не за закупуване на ДМА/Материали/ разходи за заплати и др., които са били необходими за целите на реализацията на НИРД проекта. 4. Брандът на клъстера представлява съвкупност от характеристики, обобщени и обединени в символ (знак, образ, емблема), която създава добавена стойност и въздействие. Документите, доказващи наличие на бранд на клъстера, са фактури, снимков материал, декларация за износ, производствени каталози и др. От представените документи следва да е видно действително използване на собствения (от клъстера кандидат) бранд, като те са специфични спрямо дейността на съответния клъстер-кандидат. Например приложената фактура следва да удостоверява сделка със стоки и/или услуги, предоставени от клъстера (направени продажби, обозначени със знака). Допустимо е представянето на пътни листове /товарителници/ – документи за транспорт, от които е видно, че част стоки и/или услуги, носещи съответния бранд, са транспортирани. Възможно е представяне на митнически декларации, които свидетелстват за осъществен внос на стоки, обозначени с бранда на клъстера кандидат. С представения снимков материал може да се удостоверява например разпространението на стоки и услугите, обозначени със знака, да се доказва наличието на реклама, извършена със знака в медии, използвани за тази реклама, да се удостоверява наличието на рекламни материали в каталози на търговски

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		Предварително благодаря!	вериги и др. Допълнително, за изпълнение на критерий 3 от Раздел II на Техническа и финансова оценка е необходимо наличие на на бранд на клъстера към 31.12.2018 г., удостоверено с документи издадени на или преди тази дата.
8.	3.9.2019 г.	Здравейте, В Условията за кандидатстване, точка 24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване е посочено: Кандидатите по процедурата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят към Формуляра за кандидатстване по изцяло електронен път чрез ИСУН 2020 следните документи: у) Документи, доказващи създаването на клъстер под формата на обединение в съответствие с критериите за допустимост на кандидатите – прикачени в ИСУН 2020: - Книга за акционерите и устав - приложимо за клъстери, които са учредени като акционерни дружества и командитните дружества с акции; - Дружествен договор - приложимо за клъстери, които са учредени като дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателни дружества и командитни дружества; - Устав - приложимо за клъстери, които са учредени като кооперации и за юридическите лица с нестопанска цел; Посочените документи се прикачат в ИСУН 2020, в случай че не са оповестени в Търговския регистър. ВАЖНО: Горните документи следва да съдържат минимум следните реквизити: - целите на създаденото обединение; - правата и задълженията на участниците в клъстера във връзка с изпълнението на дейностите, предлагани по проекта, включително правата на собственост върху резултатите от проекта; - уредба, която гарантира вземането на решения относно дейността на обединението. В тази връзка бих искал да задам следния въпрос: 1. В случай, че от създаването на Сдружение с нестопанска цел има	1. и 2. Както изрично е посочено в Условията за кандидатстване по процедурата кандидатите следва да представят съответните документи, съдържащи необходимите реквизити/обстоятелства. В този смисъл, следва освен учредителните документи да бъдат представени и документи, от които са видни извършените промени, т.е. например актуален устав на сдружението. С цел изпълнението на изискванията посочени в буква у) от т. 24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване от Условията за кандидатстване, е възможно извършването на промени в учредителните документи след датата на обявяване на процедурата. 3. и 4. Преценката по отношение на критерия дали кандидатът отговаря на определението за иновационен клъстер, посочено в чл. 2, ал. 92 от Регламент 651/2014 ще се извършва съобразно представените: формуляр за кандидатстване, документи, доказващи създаването на клъстер под формата на обединение и наличната информация в Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ/ Регистър БУЛСТАТ, разгледани в цялост. Документите, удостоверяващи промени в учредителните документи след датата на обявяване на процедурата ще бъдат взимани предвид при преценката по този критерий за допустимост. Представената в запитването информация не е достатъчна, за да се предостави категоричен отговор. В допълнение, следва да имате предвид, че наличието на текстове в устава на клъстера кандидат, от които е видно, че целта на сдружаването е стимулиране на иновационната дейност чрез популяризиране, съвместно използване на съоръжения и обмен на познания и опит, ефективен принос за трансфера на знания, изграждане на мрежи, разпространение на информация и сътрудничество между предприятията и други организации в клъстера, ще допринесе за правилната преценка по отношение на изискването кандидатът да отговаря на определението за иновационен клъстер, посочено в чл. 2, ал. 92 от Регламент 651/2014. 5. С цел изпълнение на критерий 3 от Раздел III на Техническа и финансова оценка е необходимо наличие на съвместни НИРД проекти с участието на поне

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		изменение в Устава, кой Устав следва да бъде предоставен?: 1.1. Актуален към датата на кандидатстване. 1.2. Устав от учредяването на Сдружението. 2. За да се изпълни изискването „правата и задълженията на участниците в клъстера във връзка с изпълнението на дейностите, предлагани по проекта, включително правата на собственост върху резултатите от проекта“ уставът следва да е изменен 2019 г., след обявяване на процедурата. Следва ли да се направи изменение на Устава преди датата на подаване на проектното предложение? 3. Съгласно т.11 Допустими кандидати, 11.1. Критерии за допустимост т.1) Допустими по настоящата процедура за подбор на проекти са само кандидати, които отговарят на определението за иновационен клъстер, посочено в чл. 2, ал. 92 от Регламент 651/2014 , следва ли да има записани/налични конкретни цели в Устава, които ще служат за доказателство, че целта на сдружаването е: стимулиране на иновационната дейност чрез популяризиране, съвместно използване на съоръжения и обмен на познания и опит, ефективен принос за трансфера на знания, изграждане на мрежи, разпространение на информация и сътрудничество между предприятията и други организации в клъстера? 4. В случай, че има изискване за залагане на конкретни цели в Устава, за да отговаря на определението „иновационен клъстер“, това следва ли да е заложено в Документа, създаващ клъстера или може да бъде вписано в изменение на Устава от 2019 г. 5. В Критериите и методология за оценка, раздел III. Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове: т.3. Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от иновационния клъстер, ще се зачитат ли Договори (вкл. документи за плащане), удостоверяващи съвместно участие на съответни членове на иновационния клъстер (които са били членове още от 2017 г.) в НИРД проекти, които са осъществени преди създаването на Клъстера? Поздрави,	две от предприятията, членове на иновационния клъстер към 31.12.2018 г., удостоверено с договор (вкл. документ за плащане) издаден на или преди тази дата. Т.е. при представянето на документи, удостоверящващи участие на съответните членове на иновационния клъстер в съвместни НИРД проекти, издадени до 31.12.2018 г. и доказващи участие на членове, които са включени в състава на клъстера към 31.12.2018 г., ще бъдат изпълнени изискванията по критерия.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
9.	5.9.2019 г.	Здравейте, Отправяме следните въпроси относно процедура BG16RFOP002-1.016 „РАЗВИТИЕ НА ИНОВАЦИОННИ КЛЪСТЕРИ“ ПО ОПИК: В КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ и III, т.4 Научно-изследователска и развойна дейност на предприятия , членове на иновационния клъстер са поставени различни изисквания, чието пълно удовлетворение би донесло 6 точки и обратното – частичното покриване на кое да е от изброените условия довежда до 0 точки. Не става ясно, защо ако например в определен клъстер членуват 3 бр. микро предприятия и 2 бр. малки предприятия, покриващи изискванията, то те биха получили 0 точки, тъй като в тази комбинация на се покрива изцяло посоченото изискване. Считаме че такъв подход е странен и нелогичен. В известна степен си „иновационен“, но това не се възнаграждава. Даден клъстер не се състои само и единствено от микро, малки и средни предприятия, а от комбинация от такива. В условията за кандидатстване е посочено, че в членския състав на клъстера могат да влизат и в т.ч. научни организации по смисъла на параграф 1, т.1. от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания. Абсолютно нелогично, този тип организации не носят точки, референтно в т.I, подточка 2 - Вид членове на иновационния клъстер. В момента е дадено предимство на членовете притежаващи Членство отговарящи на букви д), е) и ж) от Условията за кандидатстване. Допусната ли е грешка чрез невключването им и ще може ли да се счита, че тяхното участие в състава на клъстера също ще носи точки. Относно Участие на иновационния клъстер в клъстерни мрежи и партньорства – 3 точки се предоставят за участие в регионални и международни мрежи. В този контекст ще се счита ли участието ни в НАЦИОНАЛНА МРЕЖА, като например Асоциация на Бизнес Клъстерите? В описание е предвидена регионална и международна мрежа, като се прескача националната. Другото разбиране е, че регионалната мрежа е по-нисша по степен на важност от националната. Съответно не е посочен и следния линк. https://www.clustercollaboration.eu/cluster-networks/national Референтно т. III, подточка 2 – Ще може ли да се счита за иновационен капацитет издадени, но неподдържани патенти? Ще се присъждат ли точки за наличието на апортирани в Клъстера и/или	По отношение на критерий III.4. “Научно-изследователска и развойна дейност на предприятия, членове на иновационния клъстер” следва да се отбележи, че кандидатите ще го изпълняват напълно при постигане само на 1 от алтернативните хипотези, които са разписани като подкритерии. По този критерий не е възприет по рестриктивен подход с поставяне на изискване за кумулативно включване на посочените 4 хипотези, т.е. за наличие в клъстерните обединения на предприятия от всички категории, изпълняващи съответните изисквания, посочени в различните подкритерий. В т. 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условията за допустимост са посочени примерни, възможни (неизчерпателни) членове на клъстера кандидат. Съответно по критерий „Вид членове на иновационния клъстер“ от техничека и финансова оценка се преценява наличието в клъстерното обединение, не на всички, а на част от тези видове членове на клъстера кандидат. Включването на научни организации по смисъла на параграф 1, т.1. от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания няма да носи точки по посочения критерий. По критерий „Участие на иновационния клъстер в клъстерни мрежи и партньорства“ се извършва преценка доколко клъстерът кандидат участва в регионални и международни клъстерни мрежи. В този смисъл участието в Асоциацията на Бизнес Клъстерите няма да доведе до изпълнението на критерия. За изпълнение на критерия „Права по индустриална собственост, по отношение на които иновационният клъстер и/или членовете му като юридически лица или чрез управителя им са първоначален заявител/изобретател“ от техническа и финансова оценка е необходимо иновационният клъстер и/или членовете му (като юридически лица или чрез управителя им) да са първоначален заявител/изобретател на валиден/и патент/а за изобретение или на валиден/и свидетелства/о за регистрация на полезен модел. В този смисъл наличието на неподържани патенти няма да позволи изпълнението на критерия. В допълнение, доколкото преценката за изпълнението на критерий 2 от раздел III на техническа и финансова оценка се извършва към дата 31.12.2018 г., тя се отнася към клъстера кандидат или предприятията, членове на клъстера именно към тази дата. Т.е. с представянето на полезни модели и/или патенти на предприятия, членове на клъстера, апортирани след дата 31.12.2018 г., няма да се изпълнят изискванията на критерия.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		членовете му патенти? Благодарим предварително!	
Дата на разясненията от УО: 24 септември 2019 г.			
10.	11.9.2019 г.	Здравейте, Имам въпрос свързан с допустимостта на кандидатите по BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“, както следва: Ще бъде ли допустим кандидат, който е регистриран като ЮЛНЦ през 1995, но част от членовете му са "приети" след 31/12/2018 г. Благодаря предварително.	Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, за да бъдат допустими за финансиране по настоящата процедура, кандидатите следва да са регистрирани/оповестени в съответния регистър като обединения не по-късно от 31.12.2017 г., което в описания случай е изпълнено. Същевремнно, съгласно друг критерий за допустимост е необходимо кандидатите да включват минимум 7 (седем) юридически лица и/или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите към 31.12.2018 г. Т.е. в случай че в състава на клъстера към 31.12.2018 г. членуват минимум 7 (седем) юридически лица и/или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, то той ще е допустим кандидат, независимо от обстоятелството, че част от останалите му членове са приети след 31.12.2018 г. В допълнение, съгласно поле “важно” от Условията за кандидатстване (стр.52) преценката по отношение на критериите в раздели I, II и III, както и по критерии V.2. и V.3. от Критериите за техническа оценка ще бъде извършвана към дата 31.12.2018 г. С оглед изложеното преценката по отношение на тези критерий ще бъде извършвана единствено по отношение на членове на клъстера, които са били приети към 31.12.2018 г. и няма да бъде извършвана спрямо по късно приетите членове.
11.	11.9.2019 г.	Здравейте, Във връзка с процедура на подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“ имаме следния въпрос: Описание на казуса Нашият Клъстер е регистриран по ЗЮЛНЦ. В Устава на Сдружението сме определили два типа членство – редовни и асоциирани членове. Редовните членове са учредителите на Клъстера и те могат да бъдат избирани в управителните органи на сдружението и да вземат стратегическите решения за неговото развитие. Асоциираните членове имат всички права, но участват в дейността на	Познатите форми на членство в сдруженията в ЮЛНЦ са редовно, асоциирано и почетно. Редовните членове, познати още като пълноправни имат всички права и задължения, включително право на глас при вземането на решение от страна на клъстера. Асоциираните членове са различни от редовните, тъй като обичайно не отговарят на изискванията за пълноправно членство и са без право на глас. В различните сдружения, асоциираните членове участват и биват информирани за дейностите на Общото събрание на дружеството, но разполагат най-много с право на съвещателен глас. Освен това, обичайно изискванията за примане на асоциирани членове са значително занижени спрямо пълноправните членове.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		Общото събрание със съвещателен глас. Тъй като редовните членове гласуват, вкл. приемат бюджета и ГФО на Сдружението, в Търговския регистър, където Клъстерът вече е пререгистриран, са вписани само техните имена. Въпреки това, ние имаме протоколи от Общи събрания, на които през годините сме приемали асоциирани членове. Клъстерът е създаден преди повече от 10 години. Въпросът ни е: При извършване на оценката за допустимост на Клъстера, както и Техническата и финансова оценка, асоциираните членове ще бъдат ли взети под внимание или оценката ще се извърши само на базата на публикуваната в ТР информация, валидна към 31.12. 2018 год.? Ако отговорът е положителен и асоциираните членове ще бъдат интерпретирани като равноправни на редовните членове, то какви документи трябва да бъдат представени при кандидатстване? Протоколите от решенията на ОС за приемането на асоциирани членове през годините могат ли да бъдат приети като доказателство сами по себе си, независимо, че информацията от тях не е отразена в ТР? Ако публикуваме актуална информация за членовете на Клъстера, съдържаща списък на редовните и асоциираните членове към 31.12. 2018 год., то тя ще бъде ли взета под внимание от оценителната комисия, като удостоверяваща статута на Клъстера към 31.12.2018 год., предвид, че е публикувана сега? Предварително Ви благодарим за отговора! С уважение,	Допълнитено, различни лица, учени, преподаватели, професионалисти с особено заслуги и принос могат да бъдат канени за почетни членове на ЮЛНЦ. С оглед на гореизложеното, обичайно асоциираните/почетните членове нямат право на глас, което е съществена разлика между тях и пълноправните членове. В заключение, наличието на асоциирани членове в даден клъстер-кандидат няма да бъде взето предвид при извършване на оценката на проектните предложения. Съответно пълноправните членове следва да бъдат посочени в Списък на членския състав на клъстера към 31.12.2018 г.
12.	12.09.2019	Уважаеми Дами и Господа,моля за отговор на следния въпрос по Процедурата за подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“: 1. Допустим ли е кандидат (клъстер), регистриран като сдружение по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и извършващо стопанска дейност, ако за 2016 и 2017 г. са попълнени изискуемите редове от ОПР и баланс (съответно Счетоводен баланс - код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) и ОПР код на реда 15 000, „Общо за група I“, раздел А. Приходи), а за 2018 година е попълнен само Счетоводен баланс на кандидата за 2018 г. (код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба	Както е посочено в Условията за кандидатстване посоченият критерий за допустимост е изпълнен, когато е наличен запис в Счетоводния баланс (СБ) на кандидата за 2018 г. поле: код на реда 05600, раздел VI. Текуща печалба (загуба) **или** в Отчета за приходите и разходите от стопанска дейност (ОПР) на кандидата за 2018 г. поле: код на реда 15 000, „Общо за група I“, раздел А. Приходи. В тази връзка кандидат, по отношение на който в едно от посочените две полета от СБ или ОПР (в посочения случай в код по реда 05600, раздел VI от СБ) е наличен запис е допустим.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		(загуба)), като е отразена загуба, а Отчет за приходите и разходите от стопанска дейност на кандидата за 2018 г. (код на реда 15 000, „Общо за група I“, раздел А. Приходи) не е попълнен? Предварително благодаря!	
13.	17.09.2019	Уважаеми дами и господа, Във връзка с процедурата за подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“, моля за разяснение по цитираните по-долу условия и показатели, заложени в Критериите за техническа и финансова оценка (ТФО), раздел I. Основни характеристики на клъстера, т. 2.: “Вид членове на иновационния клъстер “, както и на всички останали показатели по раздели I-IV (напр. показател по раздел II, т.4), по отношение на различните видове членове на юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ). При ЮЛНЦ има различни видове членство, обусловено от спецификата на дейността им – индивидуално, асоциирано, почетно и др. Не всяко от тях дава право на глас в Общото събрание, но всяко осигурява останалите членски права и задължения, в т.ч. и правата по чл. 21 ЗЮЛНЦ: участие в управлението на сдружението и информация за неговата дейност, ползване на имуществото и резултатите от дейността му, принос за целите и резултатите на организацията и др. Различните видове членство са структурирани също с цел ангажиране на институции и организации като публични и държавни администрации, висши учебни заведения и др., които имат определени функции и ограничения за участие в подобни обединения. Въз основа на гореизложеното, следва ли показателите по критериите за ТФО да са приложими към всички членове на ЮЛНЦ, вкл. асоциирани, почетни и др.? В допълнение, никъде в условията за кандидатстване не е посочено изрично изискването, че тези показателите са приложими само за ограничен кръг членове на ЮЛНЦ, а именно: пълноправни членове с право на глас. Моля да потвърдите горното, като предварително благодаря за своевременно предоставения отговор!	Моля, вижте разяснението на УО на ОПИК по въпрос № 11
Дата на разясненията от УО: 7 Октомври 2019 г.			

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
14	25.09.2019 г.	Здравейте, Един от критериите за допустимост по процедурата е кандидатът да е регистриран/оповестен в в съответния регистър не по-късно от 31.12.2017 г. Представляваният от мен клъстер е регистриран през 2012 г., като разполагаме със съответните документи от съда, които доказват това обстоятелство. Все още не е оповестен в регистъра, като планираме това да се случи в началото на следващата година. Въпросът ми е: Отговаря ли клъстера на критерия за допустимост посочен по-горе? Благодаря за отговора.	Съгласно т. 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ за да бъдат допустими за финансиране по настоящата процедура, кандидатите следва да са регистрирани/оповестени в съответния регистър като обединения не по-късно от 31.12.2017 г. От представената в запитването информация не е видно по коя от двете допустими правни форми по процедурата (юридическо лице, регистрирано по Търговския закон или ЮЛНЦ) е регистириран клъстера през 2012 г. и с какъв акт, съответно от кой орган. Доколкото вероятно въпросът засяга ЮЛНЦ следва да имате предвид, че съгласно § 24 от Преходните и заключителните разпоредби към ЗЮЛНЦ всички заварени към датата на влизането в сила на този закон (обн. - ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.) юридически лица с нестопанска цел и клонове на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел запазват правоспособността си на юридически лица, съответно на клонове и статута си в частна или в обществена полза. Допълнително следващия параграф § 25. (1) гласи че: Юридическите лица с нестопанска цел, вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел при окръжните съдилища, са длъжни да подадат заявление за преregистрация по този закон в срок до 31 декември 2020 г. Т.е. в случай, че клъстерът е създаден като ЮЛНЦ и е вписан в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел при окръжния съд не по късно от 31.12.2017 г. е допустим кандидат по процедурата. В този случай съгласно буква ф) от т. 24. „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Условията за кандидатстване, кандидат следва да представи удостоверение за актуално състояние на клъстера - кандидат, издадено от съответния съд не по-рано от 6 месеца преди датата на подаване на проектното предложение.
15	29.09.2019 г.	Уважаеми господине/госпожо, Планираме да разработваме иновация в областта на индусриите за здравословен живот и биотехнологии. В тази връзка бих искала да задам следния въпрос по отворената за кандидатстване процедура за иновационни клъстери: - Допустимо ли е да включим като дейност по Компонент 2 придобиването	Съгласно Условията за кандидатсване по Компонент 2: Развитие на иновационни клъстери (вкл. споделена инфраструктура и ноу-хау), който е задължителен са допустими разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) за общи (съвместни) клъстерни иновационни дейности – оборудване за изпитателни лаборатории, производствени центрове, тренировъчни центрове, оборудване за зали за обучения и други сходни на посочените допустими за придобиване активи. Разходите за придобиването на ДМА за оборудване на демонстрационен център за представяне на разработената по проекта иновация могат да се

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		на ДМА за оборудване на демонстрационен център за представяне на разработената по проекта иновация? Лека вечер.	определят като сходни на посочените допустими за придобиване активи, поради което са допустими за финансиране по процедурата. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на даден разход ще бъде взето от Оценителната комисия в Управляващия орган, която ще разполага с цялата специфична информация относно проектното предложение.
№	**Дата на получаване**	**Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос**	**Разяснения от УО**
Дата на разясненията от УО: 09 Октомври 2019 г.			
16.	30.09.2019 г.	Моля за Вашето становище по следните въпроси към процедура BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“ към Документ: Условия за кандидатстване 1) по т.14.1, раздел II - Допустими дейности по Компонент 1 - Иновационна стратегия на клъстера: Моля пояснете дефиницията и съдържанието/обхвата на т.нар. 'Иновационна стратегия на клъстера', доколкото нейното наличие се оценява в проектното предложение. Без определение и дефиниция на съдържането на такъв документ, не е ясно по какъв критерий ще се оцени неговото наличие? Допустимо ли е алтернативно да бъдат представени и приети изработени по-рано еквивалентен набор от стратегически документи като например: 'Стратегия за развитие на клъстера', 'Бизнес план на клъстера', 'Маркетингово проучване', 'Пазарен анализ' , които за един иновационен клъстер дефинират неговата иновационна дейност.. --- 2) по т.14.2: Допустими разходи : 2.1) Моля пояснете: дефинираните прагови стойности на описаните допустими разходи по Компоненти 1 и 2 дали се отнасят само за допустимата безвъзмездна финансова помощ (грант) по тях, с отчитане на	1) Следва да имате предвид, че по критерий 1. „Стратегически документ на иновационния клъстер“, раздел III. „Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове“ от Критериите и методологията за оценка на проектни предложения се оценява наличието на съответния документ на клъстера и няма конкретни изисквания за формата и съдържавнието му. В допълнение, съгласно поле “важно” от Условията за кандидатстване (стр.52) преценката по отношение на критериите в раздели I, II и III, както и по критерии V.2. и V.3. от Критериите за техническа оценка, ще бъде извършвана към дата 31.12.2018 г. С оглед изложеното, преценката по отношение на критерий „Стратегически документ на иновационния клъстер“ ще бъде извършвана към 31.12.2018 г. Допълнително, следва да имате предвид, че представената информация не е достатъчна, за да бъде предоставен конкретен отговор. Окончателно становище относно допустимостта на „Стратегически документ на иновационния клъстер“, включен в рамките на подаденото проектно предложение, ще бъде взето от Оценителната комисия в Управляващия орган, която ще разполага с цялата информация относно това проектно предложение. 2.1) Размерът на допустимите разходи, посочени в т.14.2.“Допустими разходи“ по Компоненти 1 и 2 от Условията за кандидатстване и посочените в т.10 интензитети се съотнасят спрямо общите допустими разходи по проекта. Съответно праговете по отношение на допустимите разходи, посочени в т.14.2. от Условията за кандидатстване, са относими и се прилагат спрямо размера на

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		максималните интензитети на БФП (дефиниран в т.10) ; или се отнасят за пълната сума планирани бюджетни разходи с включване на съфинансирането от бенефициента? 2.2) Всички разходи по Компонент 1 сумарно попадат в режим 'de minimis". От друга страна, максималната сумарна стойност на всички допустими разходи по Компонент 1 е 349 000 лв, което е по-малко от максималната възможна сума на БФП по режим de minimis", 391 166лв. Моля пояснете дали няма противоречие в указанията за прагови стойности о отделните видове разходи по Компонент 1? 2.3) Моля потвърдете дали изброените допустими дейности по всеки допустим разход са примерни , или съответния допустим разходът трябва да бъде ограничен само до изброените дейности ? Моля потвърдете дали за всеки допустим разход 1-12, всички изброените дейности към разхода е нужно да бъдат извършени, или е допустимо само някои от тях да бъдат заложени за изпълнение ? За пояснителен пример: по разход 9 'Разходи за популяризиране името на клъстъра', възможно ли е да се заложи само изготвяне на Интернет страници, но не и изготянето на брошури?.. Подобно и за другите дейности по допустими разходи - може ли да се смята че те са свързани с 'и/или', или само с 'и') ? 2.4) моля пояснете, доколко е допустимо планиране на разходи за персонал с длъжностни характеристики свързани управленски и бизнес развитие функции на клъстерното тяло, например: клъстерен мениджър, мениджър на проекта, експерт бизнес развитие, технологичен мениджър и подобни? Доколкото в един иновационен клъстер бизнес и управленските дейности са именно свързани с управление и реализиране на НИРД и иновационни дейности, вкл. бизнес развитие на клъстера, смятаме че така дефинираните експертни и управленски позиции (дефиниран и към момента за една клъстерна организация) съответстват на изискванията за допустим разход по т.1 на Компонент1. Моля потвърдете? Моля пояснете допустимо ли е по тази процедура трудовите договори на	общите допустими разходи за съответния разход. Интензитет, посочен в т.10 от Условията за кандидатстване, се изчислява спрямо общо допустимите разходи и представлява предоставяната безвъзмездна финансова помощ. Остатъкът от общите допустими разходи по проекта, независимо от приложимия режим на държавна/минимална помощ, съответно по Компонент 1 и Компонент 2 на процедурата, трябва да бъде съфинансиран чрез собствени средства на кандидата или със средства от външни източници, които средства изключват всякаква публична подкрепа. Посоченото ще бъде проверявано въз основа на представената от страна на кандидата Декларация за държавни/минимални помощи (Приложение Г). 2.2) Допустимите разходи по Компонент 1 следва да отговарят, както на изискванията на режим „de minimis", така и на отделните прагове относими към отделните видове прагове, посочени в т.14.2.“Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване. 2.3) Включените в т.14.2. разходи представляват различни видове групирани допустими разходи, които включват един или няколко вида разходи. Например, във връзка с цитираната т.9 от т.14.2. от Условията за кандидатсване, са допустими, както заедно, така и по отделно разходи, както за изготвяне и отпечатване на брошури, така и информационни материали и интернет страници за дейността на клъстера, именно поради обстоятелството, че не е наличен съюзът „и“ между тях. Част от изброените допустимите разходи са точно и изчерпателно изброени в Условията за кандидатстване, а при други е допустимо включването на сходни на определените разходи (Компонент 1 – т.2, Компонент 2- т.1. и т.2). 2.4) Разходите за възнаграждения са допустими единствено по отношение на иновационния и научно-изследователския персонал на клъстера. С оглед изложеното, персонал ангажиран с управленски функции и такива за бизнес равитие, са недопустими по процедурата. По процедурата разходите за възнаграждения са допустими за квалифициран персонал, нает единствено на трудов договор за минимум 4 работни часа на ден. Размерът на брутната работна заплата за 8 часов работен ден не трябва да надвишава 2 500 лв. Размерът на възнаграждението на персонал, нает за по-малко от 8 часа, следва да бъде пропорционално на този за персонал, нает за 8 часа. Разходите за възнаграждения следва да бъдат определени на месечна база. Общият размер на

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		наетия персонал да не бъдат основни, т.е. да са втори трудови договори, в рамките на разпоредбите на КТ? ---- към Документ : Критерии и методология за оценка на проектни предложения по процедурата", приложение И към документи за кандидатстване: към т. II Критерии за техническа и финансова оценка --- 3) по т. I.1 - Брой членове реализирали печалба Членове на нашия клъстер са и организации - Сдружения по ЗЮЛНЦ, които извършват търговска и икономическа дейност, включително договорна НИРД с други организации, и има реализирана печалба от тези дейности; Моля потвърдете дали тези ЮЛ могат да се включат към броя членове на клъстера, реализирали печалба , в допълнение на членовете регистрирани по Търговския закон? Подобна е ситуацията по т. II.4, II.5 и други Смятаме, че предприятията регистрирани по ЗЮЛНЦ, които извършват търговска и икономическа дейност,допринасят за целите на интервенцията и не следва д бъдат изключвани от оценката по тази процедура... 4) по т. I.3 - Управленски капацитет... Моля пояснете дали по-ранни съдебни решения /актуални състояния издадени от съответния съд, и удостоверяващи Управляващия екип и Представляващия на една клъстерна организация по ЗЮЛНЦ в периода на нейното съществуване могат да бъде приети като документи, удостоверяващи управленския опит на ръководителя на клъстъра, алтернативно на описаните документи (трудова книжка, ..) ?..В една клъстерна организация не винаги ръководния екип има трудово правоотношение с организацията, и често управленската дейност в нея се извършва на доброволчески начала, в допълнение към основните договорни отношения на ангажираните лица към друг работодател ... Ще бъде ли приет управленски и професионале опит на ръководителя на клъстера към други организации, които не са клъстери? (вкл. опит в	брутната работна заплата, здравните и осигурителни вноски за сметка на работодателя за 8 часов работен ден не трябва да надвишават общо 3 040 лева на месец. 3) При преценката по критерий „Брой членове на иновационния клъстер, реализирали печалба през 2018 г.“ се вземат предвид единствено, както е посочено в бележка №14 под линия, „Юридически лица и/или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон“. В критериите за техническа и финансова оценка са налични бележки, поясняващи кога преценката по тях се извършва по отношение на юридически лица и/или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон. В случай че запитването касае критерии 4 и 5 от раздел III на Техническа и финансова оценка, преценката се извършва единствено по отношение на юридически лица и/или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон. 4) Документите, с които се доказва наличието на управленски опит на ръководителя на клъстера, както е посочено на стр. 65 от Условията за кандидатстване, са: трудова книжка, осигурителна книжка, справка, издадена от НАП, трудов договор и договор за управление. За опит на ръководителя на иновационния клъстер се приема управленският опит по отношение на клъстер/и и/или други обединения от юридически лица. 5) Преценката по отношение на Критерий 2 „Участие на иновационния клъстер в клъстерни мрежи и партньорства“ от Раздел II на техническа и финансова оцена се извършва единствено по отношение участието на кандидатите в Европейска платформа за клъстерно сътрудничество (European Cluster Collaboration Platform). 6) Моля, запознайте се с разяснения на УО по зададен от Вас въпрос №16.1 7) В Условията за кандидатстване са посочени допустимите разходи по процедурата, като част от тях могат да бъдат използвани от клъстерите за разработването на иновации от иновационните клъстери. Доколкото даден иновационен клъстер разработва иновация във връзка с изпълнението на проекта, същият ще бъде оценен по посочения раздел IV. Новост и пазарна приложимост на разработваната иновация от иновационния клъстер на етап техническа и финансова оценка. По отношение на документите, с който се доказва степента на новост на

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		Управление на проекти и други?) ---- 5) по т.II Сътрудничество на иновационния клъстер -към т.2) Еквивалентно на участието в специфично изброените клъстърни партньорства, моля пояснете: - Ще донесе ли точки алтернативното участие на клъстъра в други международни и Европейски клъстерни партньорства, извън специфично изброените по тази точка във формуляра за кандидатстване ? - Ще донесе ли точки двустранното НИРД и иновационно сътрудничество на клъстерната организации с други международни организации и партньори, удостоверено чрез подписани по-рано (до 31.12.2018) двустранни споразумения за партньорства от типа business-to-business ? ---- 6) към т. III " Иновационен капацитет на клъстера и неговит членове" - по отношение на т.нар. Иновационна стратегия : Допустимо ли е вместо нея, на нейно място да бъдат представени изработени по -рано еквивалентен набор от стратегически документи като : 'Стратегия за развитие на клъстера', 'Бизнес план на клъстера ', ' Маркетингово проучване' , 'Пазарен анализ' ? ---- 7) към т. IV " Новост и пазарна приложимост на разработваната иновация ... " - В целия този раздел, вкл. в 'т.11.12 от Формуляра за кандидатстване', се оценява ' разработваната от клъстера иновация"; От друга стана, условията и целта на тази процедура, както е указано в "Условия за кандидатстване " е "Предоставяне на подкрепа за стимулиране на иновационната дейност на клъстери чрез съвместно използване на съоръжения, обмен на познания и опит, ефективен принос за трансфера на знания, изграждане на специфични мрежи от взаимосвързани, но оставащи си конкуренти на пазара компании, разпространение на информация и сътрудничество между предприятията и други организации в клъстера.", Разработване на една конкретна специфична иновация не е в списъка "II . Допустими дейности", стр.27-29 от Условията за кандидатстване. Един иновационен клъстер обикновено разработва портфолио от иновационни продукти и услуги, елементи от неговото стратегически бизнес позициониране в сферата на неговата дейност и експертиза	подкрепяната по проекта иновация следва да имате предвид, че окончателно становище относно тяхната съотносимост може да бъде взето от Оценителната комисия в Управляващия орган, която ще разполага с цялата информация относно това проектно предложение.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		В този смисъл, не я ясно каква иновация конкретно се оценява , доколкото проектните предложения по тази процедура и допустимите дейност на клъстерните организации НЕ СА фокусирани върху една специфична единствена иновация, която да бъде представена за оценка ? Моля пояснете това противоречие ? Какво точно се има предвид под 'разработвана от клъстера иновация' по тази процедура, за да се предостави за оценка ? Допустимо ли е по тези критерии за оценка да бъдат представени алтернативно за оценка изработени по -рано еквивалентен набор от стратегически документи като : 'Стратегия за развитие на клъстера', 'Бизнес план на клъстера ', ' Маркетингово проучване' , 'Пазарен анализ' , доколкото те дават една по-пълна картина за иновационните и пазарни предимства на дейността на клъстерната организация, спрямо една единствена частно взета специфична иновация разработка? Поздрави,	
17.	1.10.2019 г.	Моля за Вашето становище по следните въпроси към процедура BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“ към Документ : Критерии и методология за оценка на проектни предложения по процедурата", приложение И към документи за кандидатстване: към раздел II Критерии за техническа и финансова оценка към т. III " Иновационен капацитет на клъстера и неговите членове" по т.3 - Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от иновационния клъстер Клъстерната ни организация се състои от МСП, Академични /ВУЗ звена и НПО организации; Клъстерната организация е самостоятелно ЮЛ и по същество и Устав представлява в дейността си приноса на всички свои членове , както и ги представлява пред трети страни. 1) като източник на проверка за съвместната дейност между членовете е посочено задължително договор и документ за плащане; Но, в рамките на една клъстерна организация, нейните членове си взаимодействат и	Изпълнението на критерий „Съвместни НИРД проекти с участието на поне две предприятия от иновационния клъстер“ от раздел III на техническа и финансова оценка се доказва единствено с: Договор (вкл. документ за плащане), удостоверяващ съвместно участие на съответните членове на иновационния клъстер в НИРД проекти.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		сътрудничат , вкл, по НИРД, на база Устава на организацията , вкл. и чрез сътрудничество в натура, т.е. чрез споделяне на собствен ресурс, или извършване на безвъзмездни дейности по общи клъстерни инициативи и проекти. В този смисъл, за извършване на съвместен НИРД в миналото не е задължително да има подписан двустранен специфичен договор и обмяна на финансови средства, и въпреки това да има проследим резултат от съвместната НИРД дейност- например съвместни публикации, съвместни участия и в научни и бизнес форуми, съвместни разработки на продукти и услуги. Допустимо ли е тези проследими резултати от съвместната НИРД дейност в миналото да бъде представен като източник за проверка за реализирани съвместни НИРД ? 2) В допълнение на по-горното, и доколкото Клъстерната организация съгласно Устава си представлява в дейността си приноса и сътрудничеството на своите членове , както и ги представлява пред трети страни (ясно е, че ЮЛ-клъстер функционира на базата на приноса на своите членове): Може ли да се разглежда самостоятелното участие и дейност (от договорна и правна гледна точка) на юридическото лице - клъстерна организация в минали НИРД проекти и постигнати резултати по тях , като ефективно НИРД сътрудничество МЕЖДУ ЮЛ- членове на клъстера? Поздрави,	
18.	02.10.2019 г.	моля за отговор на следните въпрос: Критерий III.4 Научно-изследователска и развойна дейност на предприятия , членове на иновационния клъстер 1. В случай, че член на клъстера няма дейност за 2016 и 2018г., а през 2017г. Наети лица ЕПРВ, които се занимават с НИРД 2018 г. –ред „Персонал - общо (колона 1 - общо)“ (код 301) от Раздел IV. Персонал, зает с НИРД е равно на “1” при персонал за 2017та също „1“, счита ли се че предприятието отговаря на условието „Има поне 1 (≥ 1.00) нает лице Еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ), което се занимава с НИРД“. 2. В случай, че член на клъстера няма дейност за 2016 и 2018г., а през	1) Следва да имате предвид, че преценката по отношение на изпълнението на Критерий III.4 Научно-изследователска и развойна дейност на предприятия от Техническа и финансова оценка се извършва съобразно посоченото в колона „Източник на информация“. Т.е. в посочения в запитването случай ще бъде взета предвид стойността на „Наети лица ЕПРВ, които се занимават с НИРД - средноаритметична стойност на наети лица ЕПРВ, които се занимават с НИРД за 2016 г., 2017 г. и 2018 г.“, която е 0,33. 2) При изчисляването на показателя „Поне 5% (≥ 5.00%) от оборота се инвестира в НИРД“ се използва следната формула: „Процент от оборота, който се инвестира в НИРД = [[(Оборот, който се инвестира в НИРД за 2016 г. делено на ред „Нетни приходи от продажби“ (код 15100) от приходната част на ОПР за 2016) плюс (Оборот, който се инвестира в НИРД за 2017 г. делено на ред „Нетни

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		2017г. 100% от оборота се инвестира в НИРД, счита ли се че предприятието отговаря на условието „Поне 5% (≥ 5.00%) от оборота се инвестира в НИРД.„ 3. В случай, че при член на клъстера за 2016 и 2018г., поради наличието на 0 в делителя на формулата по критерия за оценка, се получава грешка, а за 2017г. дружеството има 100% оборот който се инвестира в НИРД, ще се приемат ли 2016 и 2018 година за нулеви, т.е. средноаритметичния оборот за 2016, 2017 и 2018г., който се инвестира в НИРД ще бъде ли 33,33%?	приходи от продажби“ (код 15100) от приходната част на ОПР за 2017 г.) плюс (Оборот, който се инвестира в НИРД за 2018 г. делено на ред „Нетни приходи от продажби“ (код 15100) от приходната част на ОПР за 2018 г.)]делено на 3] умножено по 100“ 3) В този случай по показателя оборот, който се инвестира в НИРД, прилагайки формулата се получава стойност 33,33%, което от своя страна води до изпълнение на показателя поне 5% (≥ 5.00%) от оборота се инвестира в НИРД.
19.	2.10.2019 г.	Относно: Допълнителен въпрос по процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“, финансирана по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020. Съгласно Приложение И „Критерии и методология за оценка на проектни предложения“, част от Условията за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-1.016 „Развитие на иновационни клъстери“, проектните предложения трябва да получат минимум 60 точки на етап „Техническа и финансова оценка”, за да участват в класирането, като за финансиране се предлагат всички или част от проектите по реда на класирането до покриване на общия размер на общия бюджет по процедурата. В тази връзка, бихме искали да отправим следния въпрос: В случай че след приключване на финалното класиране в процедурата и в него са включени всички проектни предложения, получили изискуемия минимум от 60 точки, не бъде достигнат общия размер на общия бюджет по процедурата, как ще се процедира с остатъка от бюджета? Планирате ли възможността в класирането да бъдат включени и проектни предложения, получили по-малък брой точки от изискуемия минимум на етап „Техническа и финансова оценка“ или средствата ще бъдат пренасочени към предстоящите за откриване процедури по ОПИК 2014 – 2020? Благодаря предварително за отговора! С уважение,	Съгласно Условията за кандидатстване проектните предложения, получили минимум 60 точки на етап „Техническа и финансова оценка”, се класират в низходящ ред съобразно получената оценка. За финансиране се предлагат всички или част от проектите по реда на класирането до покриване на размера на бюджета. Допълнително, съгласно текст, поместен на стр. 53 и 54 от условията за кандидатстване, решение за отхвърляне на дадено проектно предложение ще бъде взимано на когато проектът не покрива критериите за качество (не покрива минималния брой точки). Освен това съгласно чл.19, ал.2 от ПМС 162/2014 „За финансиране се одобряват в низходящ ред проектните предложения, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата оценка по ал. 1, до покриване на общия размер на финансовите средства по съответната процедура.“ С оглед изложеното, проектни предложения, които са получили по-малко от изискуемия минимум от 60 точки на етап „Техническа и финансова оценка”, ще бъдат отхвърлени, и това изключва възможност същите да бъдат одобрени.